

[Philodemi]

[*Index Stoicorum*]

(*PHerc.* 1018)

coll. 10 et 33-37

recognovit

Graziano Ranocchia

CONSPECTUS SIGLORUM

P	<i>PHerc.</i> 1018
N	apographum Neapolitanum <i>PHerc.</i> 1018
cr.	Italice ‘cornice’
pz.	Italice ‘pezzo’
Arnim	H. von Arnim, <i>Bemerkungen zum Index Stoicorum Herculaneensis</i> , in <i>Sitzungsberichte der Österreichischen Akademie der Wissenschaften in Wien</i> , 143 (1901), XIV, 1-13
Buecheler	F. Buecheler <i>apud</i> Comparetti
Comparetti	D. Comparetti, <i>Papiro ercolanese inedito</i> , <i>RFIC</i> , 3 (1875), 449-555.
Crönert	W. Crönert, <i>Kolotes und Menedemos</i> , Leipzig 1906
Dorandi	T. Dorandi (ed.), <i>Filodemo</i> , Storia dei Filosofi. <i>La Stoà da Zenone a Panezio</i> (<i>PHerc. 1018</i>), Leiden/New York/Köln [“Philosophia Antiqua” 60] 1994.
Essler	H. Essler <i>per verba</i>
Janko	R. Janko <i>per verba</i>
Traversa	A. Traversa (ed.), <i>Index Stoicorum Herculaneensis</i> , Genuae 1952
*	ego

CONSPECTUS SIGNORUM

$\alpha\beta\gamma$	litterae dubiae quae aliter legi possunt
$\Gamma\alpha\beta\gamma$	litterae apographi
{ $\alpha\beta\gamma$ }	litterae ab editore deletae
$\langle\alpha\beta\gamma\rangle$	litterae ad editore additae
[$\alpha\beta\gamma$]	litterae ab editore suppletiae
$\alpha\beta\gamma$	litterae suppositae vel suprapositae ab editore recognitae et loco suo collocatae
$\alpha\beta\gamma$	litterae apographi ab editore mutatae
[...]	litterae deperditae
[. . .]	una vel duae litterae deperditae
[]	nulla vel una littera deperdita
—	<i>paragraphos</i>

T	spatium vacuum
I	spatiolum
=	in fine versus signum quo librarius spatium explevit
	finis vel initium versus (appar.)
	finis vel initium columnae (appar.)

Col. 10 *PHerC.* 1018, cr. 3, pz. 1, col. 10 = col. 10 N

1. $\iota(\pi, \eta)$]. [.] . (ω, μ), (α, δ, λ), (ε, c) 3
]. c. (v, η, ι, π), (χ, λ, α) 8 $\lceil v^1 N$: . P $\lceil o^1 N$: . P
]. (v, γ) 9 a. (v, η, π, v) 12 $\lceil o^1 N$: . P $\lceil \varepsilon^1 N$:
 [P] 13]. $\eta(\gamma, \tau)$]. [vest., ($\lambda, \alpha, \delta, v, \chi, \kappa$) $\lceil oct^1 N$:]. [P 14]. [duo arcus convergentes sicut co, c ε , c θ , cc vel duo rami sicut v, χ

Col. 10

. ιφανεις[. .]. [.]. [.]. δοκ
ται^Τ κλεαγ[.]ησφαινιου
ασσιοσοκαιτ[.]. c. ολην
παραλαβων^Τ διονυσι=
οσθεοφαντουκα[.]απερ
αντιγονοςεγραψενηρα
κλεωτησομεταθεμε
Γν^γος^Τ αριστωνμιλτιαδ^Γο^Υ.
χιοσοτηναδιαφορια.
τελοσαποφηναμεγος
.]γδετοισαλλοισακο=
.....]ιγοι^Γο^Υ μ^Γ ε^Υ νοστωι
....]. ητη[. . .], . [.] οσι^Υ[.
.....]. [.....
desunt versus fere 23

Col. 10 πιφανεῖς [πρ]ῳ[τ]α [δ]έδοκ-
 ται· Κλεάν[θ]ης Φαινίου
 "Ασσιος, ὁ καὶ τ[ὴ]γ χολὴν
παραλαβῶν· Διονύσι-
 5 ος Θεοφάντου, κα[θ]άπερ
 'Αντίγονος ἔγραψεν, Ἡρα-
 κλεώτης ὁ μεταθέμε-
 νος· Ἀρίστων Μιλτιάδοι
 Χίος, ὁ τὸν ἀδιαφορίαν
 10 τέλος ἀποφηνάμενος,
 ἐ]ν δὲ τοῖς ἄλλοις ἀκο-
 λουθε]ν οἰόμενος τῷ
 καθη]γητῆ[ι . . .] . . [.] . . .
 14]. . [.....]
desunt lineae fere 23

si è ritenuto [all'inizio] (essere) insigni:
 Cleante figlio di Fenia, di Asso, colui
 che ereditò anche la guida della scuola;
 Dionisio, figlio di Teofanto – come
 scrisse Antigono – di Eraclea, il transfu-
 ga; Aristone, figlio di Milziade, di Chio,
 colui che dichiarò che fine è
 l'indifferenza, ma che nel resto credette
 di seguire il [maestro] (*c. 2 parole e 24
linee mancanti*)

Col. 10 1 ἐ]|πιφανεῖς Arnim: φανεῖς[θαι Comparetti [πρ]ῳ[τ]α *: [ῳc νῦν] Arnim, cetera Comparetti 2-
 13 Comparetti

Col. 33 *PHerc.* 1018, cr. 5, pz. 1, col. 33 et suppos.
ibid. col. 35 collocatum = N col. 33

1 ο.ç (υ, χ, τ, ψ) ̄π̄ N: . (π, τ) P ̄.c (α, λ) ̄=̄
N: . vest. P 2 ̄ᾱ N: . (α, λ, δ, ν) P ̄.κφ.. [sup.
apex, (θ, o), (ε, θ) 4 ̄.ριγεμη vest., (ε, γ) 5
γ (o, ε, θ, c), (c, ε, θ, o), (τ, π, ξ, ζ),
vest. ̄ν̄χιο̄ν̄ N: . χιο . (υ, χ), (υ, χ) P 6-10
suppos. ad col. 31, 6-10 pertinens 6 ε.[]ε.. ̄. inf.
vert. vel asc., (θ, c), (α, λ, δ) .c . . (c, ε), vest.,
vest., vest. 7]. κοε ̄. (η, γ, π, τ, ξ) . . . [. [(ν,
δ, α, λ, μ), sup. vest., sup. vert. vel desc. apicata, sup.
ramus vel desc. 8 τ. [. [(ω, c), (π, τ)]ο[̄
9 τ. [(o, c, ω) 1. [̄. (η, π) 10]. [̄. vest. 11
c. [(υ, κ) 12 . [vest.

Col. 33

φιλο.çαc̄π̄.caμε ̄=̄
νοσκ̄ᾱ.κφ..[.]çαυτον
ειστηνμακρανετε
λευτηceȳ.ριγεμην
αρ[.]çτωγ. . . . ̄ν̄χιο̄ν̄
παραμε.[]ε..oc...
νειδια[.].κοε...[.].[..
κοντ.[.].[.]ο[.....
μεγτ.[.].[.....
ταντα[.].[.....
ταc.[.....
. [.....
desunt versus fere 25

5

10

12

Col. 33	φίλοιγε ἀσπασάμε-	salutati [gli] amici e gettatosi nella vasca
	voc καὶ καθε[ι]c αὐτὸν	da bagno morì. Riguardo invero ad Ari-
	εἰc τὴν μάκραν ἐτε-	stone di Chio, (<i>c. 3 parole mancanti</i>)
	λεύτηceν. περί γε μὴν	aver imparato/essere stato discepolo (<i>c. 1</i>
5	Ἄρ[ι]ctωνος τ[ο]ῦ Χίου	<i>parola e 2 linee mancanti</i>) ciò (<i>c. 2-3</i>
	παραμε.[]ε...oc...-	<i>parole e 27 linee mancanti</i>)
	νει δια[κ]ηκοέγαι [.].[.]-	
	κόντω[κ] .[.]ο[.....]	
	μεν τῷ[.].[.....]	
10	ταῦτα [.].[.....]	
	τας.[.....]	
12	.[.....]	
	<i>desunt versus fere 25</i>	

Col. 33 2 Comparetti 4 μήν * (iam coni. Comparetti) 5 Comparetti 6-8 *

Col. 34 *P*Herc. 1018, cr. 5, pz. 1, col. 34 et suppos.
in eadem cornice, pz. 2, col. 36 collocatum = N col. 34

Col. 34

της τραγωδίας μεταξύ της ποίησης και της διάλογου στην οποία αποτελείται η ποίηση.
δρων ιτικής φράσης, η οποία είναι το μέσον της ποίησης.
των οσφεαρμόσ, ι
εν μον. γκαϊτο[.] ου
τοτὶ λεχθενούμ. γ
ιεω[.] υφημων^τδ. ο
. αι. η. .[...] σαμε[.].
. ερας πρόσφων[...]
.].... γνήκαθαπ^τε^τ.
.]ραμμα. []
.]ψκωκνης. γ
.]π. [...] desunt versus fere 25

Col. 34 τῆς τραγω[ι]δ[ίας], ἡ δ' ᾧν
 δρωνῖτις τῆς <τῶν γ>ραφό[ν-
 των". ὅς δέ· "ἀρμόσει
 ἐν μόνον καὶ το[ι]οῦ-
 5 τό τι λεχθέν, οὐ μὴν
 ἵεω[ς] νόφ' ἡμῶν· δέο-
 μαι δὴ τὰ [νοη]cάμε[ν]α
 πέρας προσφων[ῶν
 διορ]θοῦν καθάπερ
 10 ἐν τοῖς γ]ραμματ[ι-
 κοῖς". ο]ὺκ ὕκνησεν
 12]. π. [. . .]
desunt versus fere 25

alla tragedia, l'appartamento maschile a quella dei pittori"; e quello (*scil.* Aristone): "Basterà dire una sola parola, e una di questo tipo qui, ma non (basterà) certo allo stesso modo da parte nostra! In realtà, io ho bisogno di [mettere in ordine] i pensieri discorrendo compiutamente proprio come [nelle opere letterarie]". Non esitò (*c. 26 linee mancanti*)

Col. 34 1 ἡ μὲν γυναικωνῖτις] || * τραγω[ι]δ[ίας] Comparetti 1-2 ἡ δ' ᾧν|δρωνῖτις * (ἡ ᾧν]|δρωνῖτις iam Buecheler) 2 <τῶν Janko, cetera * 3 ἀρμόσει * 4 Comparetti 5 μὴν * 6 Comparetti 6-7 δέομαι * 7 * 8 πέρας *, cetera Essler 9-10 * 11 ο]ὺκ Comparetti, cetera *

Col. 35 PHerc. 1018, cr. 5, pz. 1, col. 35 = N col. 35

1-6 maior pars istarum linearum e fragmento a N in
marg. dext. delineato restituta est 1 ῥπνειμεῡ in
marg. dext. N: [P] 2 ῥλογωνμενοc̄ in marg. dext.
N: [P] 3 ῥενμονωсπερ̄ in marg. dext. N: [P]
4 ῥc[. . .] .ιητηстη̄ (o, θ, ω) in marg. dext. N: [P]
5 ῥιανωсθεкас̄ in marg. dext. N: [P] 6-10 suppos.
ad col. 33, 6-10 med. pertinens 6 ῥонкаe[.]περ̄
(περ̄ in marg. dext.) N: .[(o, c, ω) P 7 ῥεθаic̄
N: .[(ε, c) P 8 ῥτεπӣ N: [P] 9 ῥȳ N: . vest. P

Col. 35

5

10

суневе̄рπнεиμεӯ[.
τωγ̄λογωνμενоc̄
τικа[.]генмоваспεр̄
фηсиvс[.].ιηтηстη̄[.
αθηγ̄ιανiωсθεкас̄
τ'онкаe[.]πεр̄[.]
μ̄εθаic̄[.]
με̄τεпi[.]
τη̄ȳ[.]
y[.]
desunt versus fere 27

Col. 35	συνενέπνει μετ[ὰ τῶν λόγων μένος τι κα[ὶ] θυμόν, ὥσπερ φησὶν ὁ [π]οιητὴς τὴν 5 Ἀθην[ί]ᾶν, ὥσθ' ἔκασ- τον καθ[ά]περ [ἐν ταῖς μέθαις ἵ[λαρῶς καὶ μετ' ἐπι[θυμίας . . . την [..... 10 ν[..... <i>desunt versus fere 27</i>	spirava insieme alle parole vigore e ar- dore come il Poeta afferma di Atena ¹ , al punto che ognuno, proprio come [nelle] sbornie, [allegramente e] con [desiderio] (c. 1 parola e 29 linee mancanti)

Col. 35 1 * ($\mu\varepsilon\tau\acute{a}$ iam Comparetti) 3-4 Comparetti 5 {ι} * 6 καθ[ά]περ Arnim [ἐν Comparetti,
cetera * 7-8 e.g. *

¹ Cfr. Hom. *Il.* E 2; K 482; Y 110, et etiam 174.

Col. 36 *PHerc.* 1018, cr. 5, pz. 2, col. 36 = N col. 36

1 ῥοι^τ N:]. sup. vest. P π. [vest. ῥc^τ N: [P]]. (κ,
χ) 2 ῥvε^τ N: . . (ν, δ, λ), (ε, c) P ῥc^τ N: (c, ε) P
γ, αι. [(θ, ο, ε, c), (ξ, ζ) 3 . ε inf. vest. ῥε^τ N: [P]
4-7 sin. suppos. ad col. 34, 4-7 med. pertinens 4
]. ε (μ, λ, c, ε) 5-9 dext. suppos. ad col. 34, 5-9
fin. pertinens 5]. . [vest., (c, ε, ο, θ) ῥτ^τ N: . (γ,
τ, π) P fin. ω. sup. vest. 7]. [.]. [(κ, μ, ε), vest.
8]. [sup. apex 9 η. [.]. inf. vest., (ν, η)
10-11 dext. bis suppos. ad col. 32, 9 fin. pertinens
10]. α. . ωσα. [.]. κ (μ, κ, ν), sup. apex, (ρ, φ), (ν, τ,
κ, ν), (ο, c), (c, ν) 11-12 init. inter utramque li-
neam suppos. ad col. 34, 11 med. pertinens 11
ο . εμ . . (λ, α, δ, χ), (ο, ε, θ, c), vest. 12
η. . ο[. .]. c. [.]. [desc., (ο, c), (ρ, φ), (ν, χ), (τ, π), (ρ,
ν)

Col. 36

5

10

12

.]εμ[οι]π. []r^τc[.].
φο[νε]τ[τ^τ]. αι. [.
. εγοντικα[]r^τε[.
. .]οξενοçα[. .]. επα
.]. []r^τεωπαρ[. . .]. νω.
. . ε[. .]δεcφωτ[]μιμη
.]τεχναç[. .]. [.]. [.
διωξαικαιπ[. .]. [. .
αγεινειctη. [.].
. .]. α. . ωσα. [.]. και
. .]διατονπο. εμ. .
. .]θη. . ο[. .]. c. [.]. [.
desunt versus fere 25

Col. 36 c]έ μοι πε[ι]c[τέον.” καὶ ἐ]κ-
 φανεῖcθαι ξ[ένον αὐτῷ
 λέγοντι κα[ι] ε[ἰπεν εὺ-
 θὺc] ὁ ξένος “ἄ[ρα] με, πα-
 5 ρ]άς[ι]τε, ὥ παρ[α]νῶ[ν
 ἀκ]ε[ρ]δὲς φωτ[ί];” μιμη-
 τικὰc] τέχνας [δὲ] κ[α]τ[α-
 διώξαι καὶ π[ερι]cυν-
 10 ἄγειν εἰc τὴ[v ἀκμή]γ,
 εἰ] μακρῶς αὖ[τ]ὸς καὶ
 δὴ] διὰ τὸν πόλεμογ
 12 . . .]θη . . . o[] ὕct[ε]ρ[ον
 desunt versus fere 25

te devo [convincere]!”. E (racconta che) [gli] sarebbe apparso davanti [uno straniero], mentre egli ancora parlava, e [subito (gli) disse] lo straniero: “[Forse] (vuoi dire) me, parassita, tu che raccomandi all'uomo ciò che non produce profitto?” [e] che persegui assiduamente le arti [imitative] e le portò tutte insieme alla [massima espressione, se] a lungo egli, [davvero] anche durante la guerra, (c. 2 parole mancanti) dopo/alla fine ... (c. 25 linee mancanti)

Col. 36 1-2 * 3 ε[ἰπεν Janko, cetera * 4-6 * 7 [δέ] *, cetera Comparetti dubit. 8-9
 π[ερι]cυν]άγειν *: π[αρει]c]άγειν Comparetti dubit. 9 τὴ[v Comparetti, cetera * 10 * 11 δή] et
 πόλεμογ * 12 *

Col. 37 *PHer. 1018, cr. 5, pz. 2, col. 37 = N col. 37*

1 in marg. sin. signum stichometricum (\bar{C} vel \bar{Q}) τ_o^γ
N: (o, ε, θ, c) P $\tau^\gamma \delta$ (ι, ρ) 2 λ τ^γ (λ, α), sup.
vest. $\tau^\gamma \iota\omega^\gamma$ (ν, η, π) N: [P] 3 τ, [] οι . [(α, λ, δ),
(γ, κ, ν), (ε, θ) 4 δ . [.]. [.]. [vest., (δ, α), (δ,
ο), (ο, c) 5 α . . . ω . [horiz., (ο, ω, μ), inf. vest.,
(λ, μ), (ν, μ, κ) 6 init. suprapos. ad col. 38, 7 fin.
pertinens]. λ . υ [. . .]. [(ο, θ), (ε, c), (ο, ω) 7
μ . . [(ο, θ, c, ε), (ν, χ, κ), (γ, τ, π, ξ, ζ) 8 φ . . [
vest., vest.

Col. 37

5

8

ριμ τ ο γ δω[.] φη[.)
πολ . . τ . $\iota\omega^\gamma$ [.)
μοτ. [.] οι . . [.)
οδ. . [. .]. [. .]. [.)
πο ω α . . . ω. [.)
.]. λ . υ [. . .]. [.)
μ . . [.)
çφ . . [.)

desunt versus fere 29

Col. 37 1 ριμοὶ δ', ὕ[ε] φη[ειν] 'Α-
 πολλάγυιος, [ἐπικη-
 μότα[τ]οι γε[γόνασιν].
 ὁ δὲ δ[ιά]δ[οχ]ο[ς] Χρύσιπ-
 5 πος 'Απολλωγ[ίου νιὸς
 C]ολεξύ[ε. τοῦτο]ο[ν γνώρι-
 μογ γ[εγονέναι] cùν
 8 Κφοί[ρωι Κλεάνθους
 desunt versus fere 29

sono stati discepoli, come [dice] Apollonio, [assai illustri]. Il [successore (*scil.* di Cleante)] (fu) [Crisippo, figlio] di Apollonio, di Soli. (Egli¹ riferisce che) [costui sarebbe stato discepolo di Cleante insieme a] Sfero (*c. 29 linee mancanti*)

Col. 37 1 γνώ]||ριμοὶ Crönert, cetera Comparetti 2-3 Crönert 4 δ[ὲ] δ[ιά]δ[οχ]ο[ς] *, cetera Crönert.
 Hanc lineam sine explicatione del. Traversa 5 'Απολλωγ[ίου Crönert, cetera * 5-6 inter utramque li-
 neam aliam lineam perperam add. ac suppl. Dorandi 6 C]ολεξύ[ε *, cetera Crönert 7 γ[εγονέναι Crönert,
 cetera * 8 Κφοί[ρωι *: Κφοί[ρου Crönert Κλεάνθους e.g. *

¹ *Scil.* Apollonio di Tiro o un'altra fonte utilizzata da Filodemo.